

3. Охрицкая Н.М. Лингвокультурологический аспект многозначности цветоименований: автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук: 10.02.19 / Н.М. Охрицкая. – Челябинск: Челябинский государственный университет, 2012. – 22 с.
4. Рубанюк Э.В. Цвет как лингвистический знак / Э.В. Рубанюк // Культура народов Причерноморья. – 2006. – № 82 – Т.2 – С. 122-124.
5. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: учеб. пос. – М. : Слово / Slovo, 2000. – 624 с.
6. Mario De Bortoli & Jesús Maroto. Colors Across Cultures: Translating colours in Interactive Marketing Communications. <http://globalpropaganda.com/articles/TranslatingColours.pdf>
7. Deborah Swallow. Meaning of Colors Across Cultures. Cross-cultural Communication. Cross-cultural Differences. <http://www.deborahswallow.com/2010/02/20/meaning-of-colours-across-cultures/>

Веклич Ю.И.

Значение синего цвета в культуре народов мира

В статье рассмотрены разные аспекты синего цвета в культуре народов мира и соответствия их использования в контексте с формированием социокультурной компетентности будущих учителей начальной школы, открытыми к новому культурному опыту и готовыми вступать в межкультурное общение. Автор проводит анализ многозначности понятия лексемы «цвет» в основных европейских странах, исследует этимологию названия «синий», детально описывает значение синего цвета, которое включает в себе референты синего и голубого, его позитивные и негативные маркеры, проблему совпадения и расхождения значения в культурах народов мира, освещает особенности цветообозначения, иллюстрирует использование его значений, символов, ассоциаций в соответствии с культурологическими и социолингвистическими факторами.

Ключевые слова: цвет, этимология, значение, символ, ассоциация, схожесть, расхождение, социокультурная компетенция, межкультурное общение.

Veklych Y.

The meaning of the blue colour in the culture of the people across the world

The article focuses on different aspects of blue colour in the culture of peoples across the world in correspondence with their use in the context of social and cultural competence formation of the future primary school teachers, who are opened to a new cultural experience, that are ready to involve into intercultural dialogue, and those who really can compete at the labour market. The author gives analysis of the polysemantic notion of the lexical unit «colour» in main European languages such as Ukrainian, Russian, English, French, German, Italian, Spanish, etc.; explains specific national and cultural connotations connected with the psychological perception of the blue colour in relation to this or that ethnic group, and its historical and cultural traditions as well; indicates the main word, which defines the blue colour; gives various description of the word “blue” and conceptual signs in different languages of the world nations; investigates the specific etymology of the colour name as “blue”, its equivalents as well as positive and negative markers in the languages of peoples throughout the world; analyses the problem of convergence and divergence of the blue colour meaning; proves definite double relation to blue colour in some languages, and the variety of its combinations with other colours and the type of colouring; enlightens the possibility of a human being to create an image depending on individual taste, level of culture and social status and, therefore, the exclusive feature of any colour to serve as one of the means of expressing feelings, emotions and attitudes; depicts in details peculiarities of blue colour designations, associations, and symbols in the culture of the peoples across the world in accordance with the cultural, social and linguistic factors; gives explanations to specific use and applications of its meanings in various spheres of life and activity of any society; convinces of the necessity of the investigation for the effective formation of the social and culture competence of the primary school teachers, extension of their professional development and readiness to serve the interests and concerns of the society in bringing up a new competent and competitive generation.

Key words: colour, etymology, meaning, association, similarity, the difference, socio and cultural competence, intercultural communication.

Подано до редакції 11.11.2014.

Рекомендовано до друку канд.пед.наук, доц. Малугою О.С.

УДК 371.13

© 2014

Демченко Н.М.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЬКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ К.В.ЄЛЬНИЦЬКОГО

У статті автором проаналізовано теоретичні погляди вітчизняного педагога другої половини XIX – початку XX століття К.В.Єльницького на проблему теоретико-методологічної підготовки вчительки як складової її загальнопрофесійної майстерності. Визначено вплив педагогіки на професійну підготовку особистості. Обґрунтовано роль фахових знань у формуванні майбутнього вчителя. Розкрито провідну роль педагогічної майстерності у наближенні вчителя до ідеалу, розглянуто шляхи його втілення в діяльності педагогів зазначеного періоду.

Ключові слова: професійна підготовка, теоретико-методологічна підготовка, особистісні якості, професіоналізм, педагогічна майстерність, учителька.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Інтеграція України в європейський освітній простір потребує підготовки фахівця високого рівня освіченості, культури, професіоналізму. Вирішення поставлених перед суспільством завдань потребує нових концептуальних підходів і критичного переосмислення наявного історико-педагогічного досвіду.

Саме тому доцільним є переосмислення досвіду професійно педагогічної підготовки майбутніх учителів у різні історичні періоди. Суттєво зростає потреба звернення до наукових концепцій видатних представників вітчизняної педагогічної думки кінця XIX – початку XX століття, серед яких особливе місце належить педагогу, історичному педагогіку та методисту, випускнику Ніжинського ліцею – Костянтину Васильовичу Єльницькому (1846-1917).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Певний інтерес до наукової спадщини К.В.Єльницького виник ще в радянській періодиці. Так, А.Джуринський, при аналізі розвитку педагогічної думки кінця XIX – початку XX століття, відніс К.В.Єльницького до представників класичного напрямку науки. На сучасному етапі деякі аспекти педагогічної і громадсько-просвітницької діяльності та наукової спадщини К.В.Єльницького побічно розглядалися також в дисертаційних роботах Т.Мишиної “Гуманистические идеи образования и воспитания женщин в России второй половины XIX – начала XX вв.” та І.Федотової “Педагогическая деятельность и педагогические взгляды К.В.Єльницького (1846-1917)”.

Формулювання цілей статті... Метою нашого дослідження є виявлення обґрунтованих К.В.Єльницьким провідних компонентів професіоналізму вчительки.

Виклад основного матеріалу дослідження... Проблема жіночої освіти у Російській імперії актуалізується у 60-ті роки XIX ст. – роки значних змін у суспільно-політичному, економічному та культурному житті країни. Цей час позначений розгортанням суспільно-педагогічного руху, який дав поштовх для опрацювання питань теорії і практики навчання та виховання жінок. Проте до вирішення проблем освіти та виховання жінки представники різних прошарків суспільства мали протилежні підходи. Прогресивні педагоги, вчені й освітні діячі критикували існуючі привілейовані закриті жіночі навчальні заклади за відірваність навчання та виховання від життя, за нехтування національними традиціями та культурою. Водночас вони піднімали проблеми рівноправ'я жінок з чоловіками у галузі освіти, доступності всіх ступенів освіти для дівчат, ставили питання про введення загальної та обов'язкової початкової освіти, про необхідність врахування статевих особливостей учнів у навчанні та вихованні.

Вітчизняний викладач педагогіки Єльницький Костянтин Васильович пов'язував жіночу загальну середню освіту з підготовкою майбутніх матерів до професії учителя. Він одним з перших у вітчизняній педагогічній думці дослідив питання теорії і практики підготовки жінки-вчительки. Як і К.Д.Ушинський, педагог був переконаним прихильником рівноправ'я чоловіків і жінок в освіті. Він вважав, що освіта жінки, як і освіта чоловіка, має носити загальнолюдський характер. Водночас жінка повинна бути підготовлена як педагог, вихователька та вчителька своїх дітей.

За час своєї роботи в Омську вчений підготував до друку 34 підручника та посібника: “Курс дидактики” (1915), “Методика початкового навчання вітчизняної мови” (1916), “Загальна педагогіка” (1916), “Нариси з історії педагогіки” (1918) тощо та біля 200 статей у різноманітних педагогічних журналах. Також він є автором книг-спогадів “Сорок років учительування на далекій околиці” (Київ, 1911) та “Із пережитого” (Київ, 1912).

Як справедливо зазначила дослідниця педагогічної діяльності та спадщини вченого І.Федотова, підручник “Загальна педагогіка” К.В.Єльницького довгий час слугував як джерело для самоосвіти вчителів, вдосконалення їх професійної підготовки. Цілі покоління учнів педагогічних класів, учительських семінарій та інститутів Російської імперії кінця XIX – початку XX століття вивчали курс педагогіки за цим підручником.

Вчений переконував, що саме жінки мають покликання займатися навчально-виховною діяльністю, оскільки від природи наділені природними здібностями до цього фаху, а також вони є виховательками майбутнього покоління. Водночас жінці притаманна “душевна чутливість, яка допомагає їй розуміти дітей, вгадувати їх потреби і своєчасно задовольняти їх” [1, с. 3]. До того ж вона наділена терпінням і витривалістю, без яких неможливе виховання дітей.

Серед особистісних якостей вчительки К.В.Єльницький визначає високий професіоналізм, ерудованість та суто людські риси – любов до дітей, до свої справи, доброта. Оскільки жінка є природною вихователькою в родині, то має бути нею і в школі. “За своєю природою багато жінок мають схильність любити материнською любов'ю не лише своїх, але й чужих дітей. Доглядати за ними, турбуватись про них, виказувати їм ласку, що є для них свого роду потребою” [1, с. 6], – доводив педагог.

Підтримуючи прогресивну педагогічну громаду, К.В.Єльницький відстоював необхідність отримання жінками не лише середньої, але й вищої педагогічної освіти та виступав з пропозицією відкрити спеціально для жінок педагогічний інститут. Особливе місце у педагогічній концепції вченого-практика посідає ідея про гармонійне поєднання повноцінної загальноосвітньої підготовки жінки з спеціальними педагогічними знаннями.

Професійно-педагогічна підготовка жінки-вчителя, за К.В.Єльницьким, повинна була базуватись на теоретичних положеннях, обґрунтованих К.Д.Ушинським. За для втілення цих положень він сформулював науково обґрунтовані вимоги до вчительки, розробив програми дисциплін педагогіки, дидактики та методики початкового навчання, запропонував програму педагогічної практики майбутніх учительок початкової школи. За 30-річний період своєї діяльності в Омській жіночій гімназії дослідник перевіряв свої теоретичні положення в

процесі навчання учениць восьмого додаткового класу як майбутніх учительок. Саме тут педагог керував педагогічним класом гімназії, заснував педагогічні курси, викладав на них педагогіку, дидактику, історію педагогіки, психологію та методику навчання російської мови.

Курс загальної педагогіки, на думку К.В.Єльницького, в жіночих навчальних закладах мав слугувати свідомому засвоєнню ученицями як завдань навчання, так і виховання. "Вивчення педагогіки необхідно всім тим, кому доводиться займатися справою виховання дітей. Відповідно, її знання необхідне як батькам, так і особам, які присвятили себе справі виховання чужих дітей", – пише вчений [2, с. 2].

Водночас вивчення педагогічних дисциплін, на думку педагога, сприяє розвитку навичок самоспостереження, спрямовує на самовиховання та самовдосконалення, допомагає розвивати любов до дітей, формує професійне ставлення до явищ оточуючого середовища.

Розглядаючи педагогічну науку з точки зору антропології, К.В.Єльницький наполягає на вивченні майбутніми вчителям поряд з педагогікою ще й анатомії, фізіології та психології, оскільки об'єктом дослідження всіх цих наук є людина. Він стверджував, що вчитель досягне максимального результату у вихованні дитини лише тоді, коли його педагогічний вплив буде ґрунтуватися на розумінні фізичної і духовної природи учнів, закономірностей їх розвитку, врахуванні прагнення дітей до активної діяльності та самовдосконалення, а також коли цей вплив відбувається відповідно до природних нахилів школярів, здійснюється гуманними засобами та методами, й спрямований на їх саморозвиток, самовиховання та саморозвиток.

Педагог вважав, що урок є рухливою системою, тому творча вчителька не повинна діяти в певних усталених рамках та дотримуватись шаблону у побудові уроків. Вона має отримувати високі результати у навчально-виховному процесі завдяки ефективній організації самостійної роботи учні, виконанню ними завдань творчого характеру, раціональній затраті часу при індивідуальному опитуванні школярів, раціональному поєднанні освітньої, виховної і розвиваючої складових кожного уроку.

Велика кількість з визначених вченим теоретичних положень щодо професійної підготовки вчительки є актуальними і для сучасних педагогічних навчальних закладів, а саме: вивчення курсів педагогіки та методики аналізу шкільних підручників; проведення пробних і залікових уроків, позакласної роботи з учнями; колективний аналіз занять проведених практиканткою; дослідження студенткою передового досвіду вчителів школи на базі якої проходила практика; узагальнення студенткою особистого досвіду, накопиченого протягом педагогічної практики; налагодження зв'язку педагогічного навчального закладу з випускниками; систематичне вивчення учнями нової педагогічної літератури, рецензування окремих публікацій.

Особливою заслугою педагога є те, що випускниці Омської жіночої гімназії, де педагогічні дисципліни викладав К.В.Єльницький, відзначались високим рівнем професійної компетентності та моральності, глибокою потребою займатись просвітницькою діяльністю серед населення Сибіру.

Підкреслюючи домінуючу роль родини та вчительки на початковому етапі розвитку дитини, педагог обґрунтував науково-теоретичні вимоги до материнського виховання та навчально-виховному процесу у початковій школі, серед яких: а) починати виховання дитини необхідно з першого дня її життя; б) материнське виховання повинно включати вправи органів чуття; в) у дитинстві важливо ізолювати дитину від впливу негативних прикладів і вражень; г) виховання має здійснюватись поступово, в обумовленому природою дитячого організму порядку; ґ) головними засобами виховання повинні виступати розсудливість, любов, приклад близьких і вчительки; д) всебічне виховання дітей означає гармонійне поєднання розумового, морального, естетичного, фізичного та трудового виховання; е) особливу увагу потрібно приділяти вихованню моральних почуттів і звичок гуманної поведінки.

У визначенні необхідних якостей професійної учительки, вчительки майстра своєї справи, К.В.Єльницький керувався думкою про те, що саме особистість учительки визначає процес навчання, дотримання порядку у школі та моральний вплив на учнів. Живий вплив учительки неможливо замінити ні програмами, а ні підручниками чи правилами школи.

Маючи в якості мети своєї діяльності становлення і перетворення особистості, педагог покликаний керувати процесом інтелектуального, емоційного і фізичного розвитку та формування духовного світу дитини. Особистість учительки має відігравати вирішальну роль у навчанні: тільки особистість, людина високих духовних якостей, може ефективно впливати на учнів. Так, наприклад, щоб ефективно здійснювати вплив на моральне виховання учнів учителька повинна розвивати в них релігійність, слухняність і старанність, повагу до виконання свого обов'язку, правдивість, співчуття до інших [2, с. 59].

Отже, К.В.Єльницький доводить, що особистість педагога є важливим чинником формування особистості школяра. У своїй діяльності вчителька наочно демонструє засвоєні нею моделі поведінки, соціальних норм і цінностей. Її індивідуально-психологічні якості зумовлюють ціннісно-змістові уявлення вихованця.

Ключова роль у вихованні дітей належить вчительці був впевнений учений. Саме вона здійснює навчання й виховання учнів з урахуванням специфіки їх індивідуального та вікового розвитку, сприяє розвитку особистості школяра, його грамотності, професійному самовизначенню. Відповідно необхідно розвивати у майбутніх

педагогів вміння та навички самостійно досліджувати як теоретичні дидактичні й виховні проблеми, так і вирішувати практичні щоденні завдання.

Вчителька повинна бути взірцем, ідеалом учнів, змінити батьків коли учні знаходяться в школі. “Вона впливає на них і прикладом, і настановою, і співчутливо-пильним наглядом ... і діти відчуваючи її материнську турботу про них і горнуть до неї, як до рідної матері”; “суттєвий виховний вплив на учнів вчителька здійснює і своїми особистісними якостями, і власним прикладом. Будучи акуратною, працьовитою, терплячою і співчутливою, вона виховує у учнів ті самі добрі якості. Підтримуючи в школі чистоту і порядок, вона привчає і дітей до охайності та порядку. Маючи природний естетичний смак і чуття, та проявляючи їх у своєму житті та діяльності, вона тим самим формує позитивні почуття та смак своїх учнів” [1, с. 6; 1, с. 7], – писав учений.

Однією з основних умов оволодіння педагогічною майстерністю К.В.Ельницький вважав гарне володіння мовою, яка є засобом передачі знань від вчителя до учня. Педагог відводив важливе місце живому слову вчителя під час викладу нового матеріалу, у його закріпленні та поглибленні знань, творчому їх застосуванні, у індивідуальному підході до учнів.

Вчителька повинна турбуватись про те, щоб її мова була чіткою, зрозумілою та виразно. Тож, до техніки мовлення вчительки він відносив також словниковий запас, особливості вимови і тон мовлення. Також вона має володіти вмінням енергійно викладати, збуджувати розумову активність учнів, підтримувати емоційний підйом і позитивний настрій у оволодінні знаннями на уроках та в позаурочний час.

Наявність пристрасності, зацікавленість своєю професійною діяльністю К.В.Ельницький також відносить до складових майстерності вчительки, оскільки вони стимулюють зростання інтересу до предмета, підвищують емоційну напругу на уроці. Заглиблений у викладацьку діяльність педагог ретельніше готується до занять, свідомо добирає необхідний для викладу матеріал та методи викладу нових знань, способи пов'язати нові знання із раніше вивченим матеріалом, враховує вікові та індивідуальні особливості учнів під час закріплення та перевірки пройденого, стверджував вчений.

Поряд з цим вчительці мають бути притаманні неординарність в організації навчально-виховного процесу, емоційність, вміння імпровізувати, винахідливість, творчість в осмисленні педагогічного досвіду попередніх поколінь і інноваційної теорії та практики сучасності.

К.В.Ельницький справедливо наголошував, що окрім дидактичних знань та вмінь, складовою педагогічної майстерності вчительки є її манера спілкування з дітьми. Природність, невимушеність, привітність, відсутність зайвої суворості та наявність розумної вимогливості у спілкування зі школярами ось на чому ґрунтується авторитет вчительки, який має значний вплив на ставлення учнів до навчального процесу.

Окреме місце в цьому переліку посідає розуміння педагогом справжнього авторитету жінки. Учений доводив, що “приклад оточуючих наділений величезною виховною силою, а таким прикладом для дитини є перш за все мати. Під впливом її прикладу розвиваються в неї самі високі душевні рухи” [1, с. 4].

Висновки... Таким чином, у працях К.В.Ельницького визначаються головні вимоги, що висуваються до ідеалу вчительки, яка володіє педагогічною майстерністю. Теоретичний аналіз педагогічної спадщини вченого дає можливість стверджувати, що “професіоналізм”, на його думку, є інтегральною характеристикою індивідуальних, особистісних і суб'єктивно-діяльнісних якостей, цільне утворення, яке дає можливість на максимальному рівні успішно вирішувати завдання, які є типовими для професії педагога. Також він включає: професійно значимі якості особистості вчительки; знання, уміння і навички професійної діяльності, зокрема з реалізації індивідуального підходу у навчанні; вміння здійснювати педагогічний вплив на особистісний розвиток учня; здатність до саморозвитку та самоосвіти.

Проте наше дослідження не вичерпує всієї широти питання. Подальшого дослідження потребує проблема методичної підготовки майбутньої вчительки у спадщині вченого.

Література

1. Ельницький К. В. Значение педагогического образования для женщин, как воспитательниц и учительниц детей / К. В. Ельницький. – К. : Типография Акц. Об-ва Н. Т. Корчак-Новицкого, 186-?. – 8 с.
2. Ельницький К. В. Общая педагогика : пособие для учеб. заведений, в которых преподается педагогика, и для занимающихся воспитанием и обучением детей / К. В. Ельницький. – СПб. : Д. Д. Полубояринов, 1904. – 156 с.
3. Мишина Т. Н. Гуманистические идеи образования и воспитания женщин в России второй половины XIX – начала XX вв. : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Татьяна Николаевна Мишина ; Пятигорский государственный лингвистический университет. – Пятигорск, 2003. – 210 с.
4. Российская педагогическая энциклопедия / под ред. В. Г. Панова; [Электронный ресурс]. 1993 г. / В.Г. Панов. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/russpenc/index.php. – Название с экрана.
5. Федотова И. Б. Педагогическая деятельность и педагогические взгляды К. В. Ельницького (1846–1917) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ирина Борисовна Федотова ; Пятигорский государственный лингвистический университет. – Пятигорск, 2000. – 200 с.

Демченко Н.М.

Профессиональная подготовка учительницы в педагогической концепции К.В.Ельницкого

В статье автором проведено анализ теоретических взглядов отечественного педагога второй половины XIX – начала XX века К.В.Ельницкого на проблему теоретико-методологической подготовки учительницы как составляющей её общепрофессионального мастерства. Определено влияние педагогики на профессиональную подготовку личности. Обосновано значение профессиональных знаний в формировании будущего учителя. Установлена ведущая роль педагогического мастерства в приближении педагога к идеалу. Рассмотрено воплощение идеала учителя в деятельности педагогов исследуемого периода.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, теоретико-педагогическая подготовка, личностные качества, профессионализм, педагогическое мастерство, учительница.

Demchenko N.

Professional preparation of teacher is in pedagogical conception of K.V.Elnitskogo

On the basis of the analysis of documents, archive sources, scientific literature and periodicals there have been established the author analyzes the theoretical views of the national teacher, scientific, the active public figure of the second half of the XIX – early XX century K.V.Elnitskogo at the problem of theoretical and methodological training of teachers as part of its general professional skills. Influence of pedagogic techniques on individual professional training was analysed. Role of professional skills in training of future teachers been proven. The theoretical principles of formation of the image of an ideal teacher, the prerequisites for its origin have been defined on the basis of the analysis of pedagogical literature. The essence and structure of the ideal have been substantiated. The stages, priority tendencies of the teacher's ideal, the factors which influenced the formation of teacher's ideal have been revealed. The leading role of pedagogical skill in achieving the ideal by the teacher has been disclosed. It was found his contributions to the development of pedagogical mastership as the dominant component of the teacher pedagogical action. The model of the teacher's ideal has been worked out. Its embodiment in the teacher's activity of the studied period has been considered. The maintenance actual pedagogical K.V.Elnitskogo ideas concerning successful development of the person is opened. The contribution of regional teacher to the development of school education and pedagogical ideas of country is showed.

Key words: professional preparation, theoretical and pedagogical training, personality, professionalism, pedagogical skills, the teacher.

Подано до редакції 14.11.2014.

УДК 371:354 (498)

© 2014

Маріуц І. О.

**РОЛЬ ДОРАДЧИХ ОРГАНІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЮ ОСВІТОЮ РУМУНІЇ У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

У статті представлено досвід Румунії, як країни-члена ЄС з 2007 р. та учасника Болонського процесу з 1999 р., у започаткуванні та розвитку дорадчих, консультативних органів у системі управління освітою в умовах її децентралізації. Розглядаються підходи до делегування управлінських повноважень органів освіти і науки на загальнодержавному рівні. Відповідно до Національної доктрини розвитку освіти, де пропонується перехід до децентралізованої системи управління освітою, автор наголошує на актуальності використання наявного прикладу сусідньої держави при започаткуванні дорадчих органів, наприклад, при Міністерстві освіти та науки України. У статті схарактеризовано структуру дорадчих, консультативних органів, що впливають на здійснення владних повноважень та особливостей їх функціонування, місце у системі освітнього менеджменту на державному рівні.

Ключові слова: управління освітою, децентралізація, дорадчі органи, інтеграція у європейський освітній простір, університетська автономія.

Постановка проблеми у загальному вигляді... В Указі Президента України «Про затвердження Національної доктрини розвитку освіти» та Проекту Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки [1, 2] наголошується, що система управління освітою повинна розвиватись як державно-громадська, вона повинна бути демократичною, що передбачає децентралізацію управління; поєднання державного і громадського контролю; запровадження нової етики управлінської діяльності.

Розбудова вітчизняної освіти у відповідності до вимог ЄПВО актуалізує вивчення розвитку вищої освіти в європейських країнах. Особливо цінним виглядає досвід Румунії як європейської країни, що пройшла аналогічний період соціалістичної розбудови вищої освіти, а з 1999 року започаткувала нові принципи її організації. З огляду на це, вивчення румунського досвіду розвитку вищої освіти є перспективним для планування та реалізації модернізаційних змін у вітчизняній університетській освіті, що орієнтовані на її якісне оновлення та інтеграцію в європейський освітній і науковий простори.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Серед вітчизняних та румунських дослідників проблему децентралізації системи управління освітою досліджували такі вчені та фахівці, а саме: І. Бондар, О. Грішнова, Д. Дмитренко, І. Заюков, М. Згуровський, С. Королевської, В. Куценко, В. Кремень, Н. Левчук, С. Ніколаєнко; E. Andronescu, G. Bâte, R. Iucu-Bumbu, V. - A. Enăchescu.